

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

на Централната избирателна комисия по прилагане на Изборния кодекс за секционните избирателни комисии в страната за изборите за членове на Европейския парламент от Република България на 26 май 2019 г.
при гласуване с хартиени бюлетини,
приети с Решение № 246-ЕП от 2 май 2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

II. ПРЕДИЗБОРЕН ДЕН - 25 май 2019 г.

1. Получаване на изборните книжа и материали
2. Действия по подготовка на изборното помещение
3. Действия по подготовка на пространството пред изборното помещение и на сградата, в която се помещава избирателната секция
4. Охрана на изборните помещения
5. Съдействие от кмета на общината/района

III. ИЗБОРЕН ДЕН – 26 май 2019 г.

1. Откриване на изборния ден
2. Отваряне на изборното помещение
3. Действия след отварянето на помещението
4. Допускане до гласуване на избирателите – български граждани. Гласуване
 - 4.1. Документи за гласуване
 - 4.2. Проверка дали избирателят е вписан в избирателния списък
 - 4.3. Действия на СИК, ако избирателят не фигурира в избирателния списък и е вписан в Списъка на заличените лица
5. Вписване в допълнителната страница на избирателния списък (под чертата) в изборния ден
6. Гласуване на гражданите на друга държава – членка на Европейския съюз
7. Гласуване с придружител. Списък за допълнително вписване на придружителите
8. Оспорване на отказ за допускане до гласуване и за вписване в изборния ден
9. Предоставяне на бюлетина на избирателя и гласуване
10. Запълване на избирателната кутия
11. Гласуване при сгрешена бюлетина
12. Гласуване при показан и заснет вот, бюлетини с несъответстващ номер (недействителни бюлетини)
13. Закриване на изборния ден

IV. ПРЕБРОЯВАНЕ НА ГЛАСОВЕТЕ И ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГЛАСУВАНЕТО – Приложение № 85-ЕП-х

1. Попълване на част I от протокола
2. Преброяване на бюлетините (гласовете) и попълване част II от протокола
 - 2.1. Преброяване на бюлетините (гласовете) за партии, коалиции и независими кандидати
 - 2.2. Преброяване на предпочитанията (преференциите) и попълване на част II, лист 2, т. 10 от протокола
3. Пренасяне на данните от черновата в секционния протокол на СИК – Приложение № 85-ЕП-х
4. Копиране на протокола на СИК

V. ДЕЙСТВИЯ НА СИК СЛЕД ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА

1. Опаковане на бюлетините и другите изборни книжа
2. Транспортиране на изборните книжа и материали след обявяване на резултатите от гласуването в секцията
3. Приемане и обработка на секционните протоколи от РИК
4. Предаване на торбите с бюлетините и останалите изборни книжа и материали на общинската администрация

VI. ЛИЦА, КОИТО ИМАТ ПРАВО ДА ПРИСЪСТВАТ ПО ВРЕМЕ НА РАБОТАТА НА СИК В ПРЕДИЗБОРНИЯ И ИЗБОРНИЯ ДЕН. ЛЕГИТИМАЦИЯ И ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

VII. ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ ПРИ ОБРАБОТВАНЕТО ИМ ОТ СИК В ИЗБОРНИЯ ПРОЦЕС

- Приложение 1: Образец на протокол на СИК за вземане на решения
 Приложение 2: Декларация от образец от граждани на друга държава – членка на ЕС
 Приложение 3: Протокол на СИК
 Приложение 4: Чек листове:
 - Списък на действията на СИК в деня преди изборите

- Действия на СИК в изборния ден. Откриване на изборния ден
- Действия на СИК по допускане на избирателите да гласуват
- Действия на СИК с бюлетините и избирателната кутия

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящите Методически указания целят да гарантират точното и еднакво прилагане на разпоредбите на Изборния кодекс от секционните избирателни комисии (СИК) и да дадат практически насоки при работата им в изборния процес.

Секционните избирателни комисии изпълняват правомощията си от деня на назначаването им до приключване на изборите и предаването в районните избирателни комисии (РИК) на протоколите с резултатите от гласуването, избирателните списъци, декларации, списъци на заличените лица и за допълнително вписване на придружителите, протоколите за предаване на сгрешен формуляр и приемане на нов формуляр на протокол на СИК, протоколите с решенията на СИК и особените мнения, а в общинската администрация – на торбата с бюлетините с печата на СИК и останалите изборни книжа, материали и поставянето на видно място пред секцията на копие от подписания протокол с изборните резултати.

Членовете на СИК се освобождават от служебните им или трудовите им задължения за деня преди изборите, за изборния ден и за следващия ден. За това време те ползват по свой избор неплатен служебен отпуск, който се зачита за трудов или служебен стаж по специалността, или по тяхно искане – полагащия им се платен годишен отпуск.

Членовете на СИК при изпълнение на своите функции са длъжностни лица по смисъла на Наказателния кодекс.

Членовете на СИК не могат да носят отличителни знаци на партия, коалиция или инициативен комитет, а също и да участват в предизборна агитация.

Заседанията на СИК са законни, ако на тях присъстват повече от половината от състава им.

Брой на присъстващите	Брой на назначените членове на СИК
3	5
4	6
4	7
5	8
5	9

Заседанията на СИК се ръководят от председателя, а в негово отсъствие от заместник-председателя.

Решенията на комисията се вземат с мнозинство 2/3 от присъстващите членове.

Брой на присъстващите	Предложението се приема, ако са гласували „ЗА”
9	6
8	6

7	5
6	4
5	4
4	3
3	2

Решенията на комисията се приемат с поименно гласуване, което се отразява в протокола, като се вписват имената на членовете, гласували „за“ и „против“. Не се допуска гласуване „въздържал се“.

При провеждане на заседания и вземане на решения СИК съставя протокол по образец – приложение към методическите указания.

Решенията на СИК могат да бъдат оспорени пред РИК, която се произнася в рамките на един час, но не по-късно от края на изборния ден.

Членовете на СИК са длъжни да подпишат протокола с изборните резултати след установяване на резултатите от гласуването и попълване на протокола. При отказ за подписване на протокола членовете на СИК носят административнонаказателна отговорност по Изборния кодекс.

II. ПРЕДИЗБОРЕН ДЕН - 25 май 2019 г.

1. Получаване на изборните книжа и материали

В предизборния ден – 25.05.2019 г., определен с решение на РИК член и длъжностно лице от общинската администрация, определено със заповед на кмета на общината/района/кметството, предават на председателя на СИК бюлетините и другите изборни книжа и материали в присъствието на зам.-председател, секретар и членове на СИК, както следва:

1.1. Избирателни списъци:

- част I и част II – Приложение № 1-ЕП/№ 2-ЕП;
- за гласуване с подвижна избирателна кутия – Приложение № 3-ЕП;
- за гласуване в лечебни заведения, домове за стари хора и други специализирани институции – Приложение № 4-ЕП (предава се на СИК от ръководителя на лечебното заведение/дома/);
- за гласуване в местата за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и задържане – Приложение № 5-ЕП (предава се на СИК от ръководителя на мястото за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и задържане);
- за гласуване на плавателни съдове под български флаг – Приложение № 6-ЕП (предава се на СИК от капитана на плавателния съд).

1.2. Избирателни кутии и отделни непрозрачни кутии за отрязъците с номерата от бюлетините.

1.3. Кочани с хартиени бюлетини за гласуване.

1.4. Формуляр на списък за допълнително вписване на придружителите (Приложение № 74-ЕП).

1.5. Списък на заличените лица (Приложение № 8-ЕП).

1.6. Формуляр на списък на лицата, получили копие от подписания протокол (Приложение № 96-ЕП).

1.7. Формуляр на протокола на СИК (Приложение № 85-ЕП-х), запечатан в плик.

1.8. Формуляри на чернови на протоколите на СИК, запечатани в плик.

1.9. Бланки-чернови за преброяване на преференциите (предпочитанията) за всяка от кандидатските листи на партии и коалиции.

1.10. Печат на СИК (в запечатан плик).

1.11. Протоколи за маркиране на печата на СИК (Приложение № 80-ЕП).

1.12. Образци на декларациите (Приложение № 75-ЕП).

1.13. Образци на декларации (Приложение № 76-ЕП).

1.14. Копирна техника, консумативи и други помощни и технически материали:

- хартиени ленти за запечатване на избирателната кутия и кутията за отрязъците;

- два големи плика с надписи „Плик № 1-ЕП – Списъци на СИК № ...” и „Плик № 2-ЕП – Протоколи на СИК № ...“, които са подпечатани с печата на общината;

- хартиени ленти за запечатване на изборните помещения;

- ветроупорни или електрически фенери; канапи; опаковъчна хартия; лепило; линийки; маркери; химикалки, пишещи със син цвят; торби и други, за осигуряване на нормалното протичане и приключване на изборния процес в избирателната секция;

- калкулатори;

- кабелни връзки тип „свинска опашка“ за запечатване на торбите;

- отличителни знаци за членовете на СИК.

1.15. Други документи и материали по решение на ЦИК.

1.16. Председателят на СИК (при отсъствие на председателя, на зам.-председателя или секретаря на СИК) съответно на ПСИК, член на РИК, определен с нейно решение, и кметът на общината/район/кметството или определено от него със заповед длъжностно лице от общинската администрация подписват:

- протокол за предаване и приемане на избирателния списък – част I и част II (Приложение № 77-ЕП) на СИК;

- протокол за предаване и приемане на изборните книжа и материали (Приложение № 79-ЕП за СИК, Приложение № 84-ЕП за ПСИК и Приложение № 82-ЕП – за СИК на капитана на плавателен съд под българско знаме) на СИК.

Фабричният номер на протокола за установяване на изборните резултати се вписва в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали (приложения № 79-ЕП/№ 84-ЕП/№ 82-ЕП). Ако има разлика във фабричните номера на отделните листа на протоколите, това обстоятелство се описва на съответния ред от протоколите.

Формулярът на протокола за установяване на изборните резултати се предава запечатан в плик по начин, който позволява да се види само фабричният му номер. Пликът се подпечатва и подписва от членовете на РИК **преди** поставяне в него на формуляра на протокола.

Печатът на СИК, съответно печатът на ПСИК, се предава в запечатан плик, който се подписва от председателя на СИК, длъжностното лице от общинската администрация, определено със заповед на кмета на общината, и

член на РИК, определен с нейно решение. Пликът с печата не се отваря. Отваря се при откриване на изборния ден в секцията – 26 май 2019 г.

В протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали (приложения № 79-ЕП/№ 82-ЕП и № 84-ЕП) в т. 4 на първата част „Кочан № ...“ се попълват номерираните от СИК с арабски числа от 1 до кочани с бюлетини съобразно броя на кочаните за съответната секция, а във втората част (от №... до №...) се вписва първият и последният номер на бюлетините от съответния номер на кочана.

След подписване на протоколите отговорността за опазване на изборните книжа и материали носи членът на СИК, приел книжата и материалите.

Забранява се предварителното раздаване на изборни книжа и материали.

2. Действия по подготовка на изборното помещение

Изборните помещения се оборудват от общинската администрация с работни места за членовете на СИК, за да се осигури свободно поставяне на избирателните списъци, кутията за гласуване, място за бюлетините, печата на СИК, кутията с отрязъците, както и копирната техника. Осигуряват се и места за наблюдатели, застъпници, представители на партии, коалиции и инициативни комитети, както и копирна техника.

Обособява се кабина за гласуване. Кабината се поставя и оборудва, така че да се осигури тайната на гласуването и гласуването на избиратели с увредено зрение или със затруднения в придвижването. Кабината трябва да е добре осветена и завесите да са от непрозрачен плат в неутрален цвят с височина осигуряваща тайната на гласуването.

В секциите с над 400 избиратели се осигурява задължително втора кабина за гласуване.

На всяка секция се предоставя кутия за гласуване и кутия за отрязъците. Общинската администрация осигурява и достатъчен брой резервни избирателни кутии (за секциите с над 500 избиратели).

Когато в сградата няма секция за гласуване на лица с увредено зрение и затруднения в придвижването, едната от кабините се приспособява за гласуване на тези лица.

В кабината за гласуване се поставят маса, стол и химикал, пишещ със син цвят.

В кабината за гласуване се поставят:

- табло, на което с големи букви е указано, че избирателят може да изрази своя вот само със знак „X“ или „V“, поставени с химикал, пишещ със син цвят;

- табло, на което са изписани имената и номерата на кандидатите по листи съгласно поредността на регистрацията им и кръгче пред всяко име, в което е вписан номера на кандидата от листата, в поредност на партиите и коалициите съобразно номерата им в бюлетината.

Таблата се поставят в кабината за гласуване, на стената срещу входа на кабината, като долният край на листа е не по-високо от 150 см (+/- 5 см) от пода.

Членовете на СИК подреждат масите, столовете, кабините за гласуване и останалите помощни материали, които ще се използват в изборния ден, по начин и ред, позволяващ незабавното започване на изборния ден.

Бюлетините не се откъсват от кочана предварително преди началото на изборния ден.

3. Действия по подготовка на пространството пред изборното помещение и на сградата, в която се помещава избирателната секция

3.1. След получаване на изборните книжа и материали всяка СИК е длъжна да постави **пред изборното помещение** информационно табло, на което поставя:

- образец от бюлетините за гласуване (за целта СИК ползва бюлетина за гласуване, върху лицевата страна на която се изписва текст „ОБРАЗЕЦ“). **Образецът се изготвя и поставя на таблото при откриването на изборния ден;**

- всички писмени решения на СИК;
- телефоните за връзка и подаване на сигнали до районно управление на МВР и до дежурния районен прокурор;

- телефон за връзка с РИК;
- табло, в което е указано, че избирателят може да изрази своя вот само със знак „Х“ или „V“, поставени с химикал, пишеш със син цвят, и е указан начинът на гласуване с предпочитания (преференции);

- табло, на което са изписани имената и номерата на кандидатите по листи съгласно поредността на регистрацията им и кръгче пред всяко име, в което е вписан номерът на кандидата от листата, в поредност на партиите и коалициите съобразно номерата им в бюлетината;

- указателна табела, на която се изписва номерът на секцията и отдолу – административните адреси от населеното място, които обхваща секцията.

3.2. **На видно място на входа на сградата**, в която се помещават СИК, се поставят указателни табели, върху които се изписват номерата на секциите в сградата и етажът, на който се намират.

3.3. **На всеки етаж в сградата** се поставят указателни табели с номерата и местонахождението на избирателните секции на съответния етаж.

3.4. **На входа на сградата**, в която се помещават СИК, се поставя табела и други обозначителни знаци, които да насочат избирателите с увредено зрение или със затруднения в придвижването към секцията за гласуване на избиратели с увредено зрение или със затруднения в придвижването.

Непосредствено пред определената секция за гласуване на избиратели с увредено зрение или със затруднения в придвижването се поставя табела, на която се отбелязва допълнителното предназначение на секцията и международният знак за лица с увреждания.

4. Охрана на изборните помещения

След проверката и подреждането на изборното помещение присъстващите членове на СИК го заключват и запечатват с хартиена лента (подпечатана с печата на общината), на която се подписват.

Изборните помещения се охраняват отвън от служители на Министерството на вътрешните работи.

5. Съдействие от кмета на общината/района

Кметът снабдява членовете на СИК със списък с имената на членовете и телефонните номера за връзка помежду им, както и телефоните за връзка с РИК и с общинската администрация.

Кметът осигурява превозно средство за придвижване до секцията на избиратели с увредено зрение и затруднения в придвижването.

Кметът осигурява помещение за работата на подвижната СИК. Осигурява и превозното средство за придвижване на членовете до домовете на избирателите, така че то да побира повече от 4 членове на ПСИК и кутията за гласуване.

Кметът осигурява също и транспортното средство за придвижване на членовете на СИК до РИК за предаване на протоколите с резултатите от гласуването и другите изборни книжа.

III. ИЗБОРЕН ДЕН – 26 май 2019 г.

1. Откриване на изборния ден

Изборният ден се открива в:

- 7,00 часа на 26 май 2019 г.;

- не по-късно от 8,00 часа (ако в 7,00 часа не са се явили повече от половината членове на СИК).

2. Отваряне на изборното помещение

Членовете на СИК следва да се съберат пред секцията поне 10 – 15 минути преди 7,00 часа. При липса на член на комисията – по телефона се установява дали ще се яви или не.

За да се отвори изборното помещение, трябва да присъстват повече от половината членове на комисията – 3 членове при 5-членните СИК, 4 членове при 6- и 7-членните СИК и 5 членове при 8- и 9-членни СИК.

Ако не са се явили повече от половината от членовете на комисията – НЕ СЕ ОТВАРЯ изборното помещение. Председателят на СИК уведомява РИК кой член на СИК отсъства. **Председателят на СИК трябва да разполага с телефонните номера на членовете на СИК и РИК (снабдява се от общинската администрация предварително).**

Ако в 7,00 ч. са се явили повече от половината от членовете на комисията, но не се е явил председателят, изборното помещение се разпечатва и изборният ден се открива от заместник-председателя, за което се уведомява РИК. Това обстоятелство се вписва и в протоколите на секционната избирателна комисия с изборните резултати.

Ако до 8,00 часа не се явят всички членове, РИК назначава нови членове на мястото на неявилите се от същата квота.

При отсъствие на председателя РИК назначава зам.-председателя за председател, а член на СИК за зам.-председател. При отсъствие на зам.-

председателя или секретаря РИК назначава член на СИК да заеме съответната длъжност.

3. Действия след отварянето на помещението

3.1. СИК проверява:

- дали са налице избирателните списъци, бюлетините и изборните книжа и материали;

- дали избирателните кутии и кутията за отрязъците от бюлетините са празни и изправни;

- дали в кабината за гласуване са поставени информационните табла и химикал, пишещ със син цвят.

3.2. Членовете на СИК разпределят помежду си функциите, които ще изпълняват в изборния ден, с решение, за което се съставя протокол.

3.3. Председателят на СИК или определен с решение на комисията член распечатва плика с печата на комисията. Печатът се маркира по уникален начин (**като се наранява част от него на произволно място**). За маркирането се съставя протокол – Приложение № 80-ЕП, който съдържа най-малко три отпечатъка от маркирания печат и се подписва от присъстващите членове на СИК.

3.4. След проверката, избирателната кутия и кутията за отрязъците от бюлетините се запечатват с хартиени ленти, подписани от присъстващите членове на комисията и подпечатани с печата на комисията.

3.5. Председателят распечатва пакета с бюлетините, откъсва една бюлетина от кочана, с големи букви по диагонал изписва „ОБРАЗЕЦ“ и я залепва като образец на таблото пред избирателната секция.

3.6. След извършването на тези действия председателят обявява изборния ден за открит и гласуването започва.

3.7. Членовете на СИК са длъжни да поставят и носят предоставените им отличителни знаци, съответстващи на длъжността им, по образец, утвърден от ЦИК.

3.8. Председателят на СИК лично уведомява РИК за откриването на изборния ден.

4. Допускане до гласуване на избирателите – български граждани.

Гласуване

Гласуването се извършва по избирателни списъци – част I (за българските граждани).

СИК допуска избирателите в кабината за гласуване един по един.

4.1. Документи за гласуване

Гласува се само с лична карта или личен зелен паспорт (само за родените до 31.12.1931 г. включително). Лична карта и ученическа книжка/студентска книжка, заверена за съответната учебна година/семестър, уверение на явилите се в секцията в населеното място, където се обучават ученици и студенти (редовно обучение), когато то е различно от постоянния им адрес.

НЕ СЕ ДОПУСКА гласуване с шофьорска книжка или задграничен паспорт.

Ако личната карта е с изтекъл срок, повредена или избирателят заяви, че е изгубена, унищожена, открадната или в процес на издаване, той трябва да представи на СИК оригинално удостоверение за издаване на лични документи по чл. 263, ал. 1 ИК със снимка, издадено от съответното районно управление на МВР. След като избирателят гласува и се подпише в избирателния списък, членът на СИК отбелязва върху удостоверението „гласувал в избирателна секция №... на 26 май 2019 г.“ и удостоверението се връща на избирателя. В случай че избирателят не представи удостоверение по чл. 263, ал. 1 ИК, същият не се допуска до гласуване.

4.2. Проверка дали избирателят е вписан в избирателния списък

Първо. Избирателят предава на член на СИК документа си за самоличност.

Второ. Членът на СИК проверява дали избирателят фигурира в избирателния списък, след което сравнява имената (собствено, бащино и фамилно) и постоянния адрес от личната карта/зеления паспорт с отпечатаните в избирателния списък БЕЗ ДА ГИ ЧЕТЕ НА ГЛАС.

Трето. Членът на СИК задължително вписва в избирателния списък ЕГН, вида и номера на документа за самоличност. НЕ ЧЕТЕ И НЕ ДИКТУВА НА ГЛАС.

Ако установи разлика между данните в документа за самоличност, съответно удостоверението за издаване на лични документи (по чл. 263, ал. 1 ИК), и имената на избирателя, вписани в избирателния списък, записва данните от документа за самоличност в графата „Забележки“ на избирателния списък.

4.3. Действия на СИК, ако избирателят не фигурира в избирателния списък и е вписан в Списъка на заличените лица

Когато членът на СИК не намери името на избирателя в избирателния списък, задължително проверява дали името му е вписано в списъка на заличените лица.

Всяка секция разполага със Списък на заличените лица.

В списъка на заличените лица (Приложение № 8-ЕП) са включени лица, които нямат право да гласуват, като срещу името на лицето е отбелязана причината, поради която са включени в списъка с едно от следните съкращения: „ПО“, „МП“, „НА“, „УГДМ“, „МВнР“, „НА извън ЕС“, „Уседналост“.

- „ПО“ – означава, че лицето е поставено под запрещение, няма избирателни права и не може да гласува;

- „МП“ – означава, че лицето в момента изтърпява наказание „лишаване от свобода“, няма избирателни права и не може да гласува;

- „НА“ – означава, че избирателят е включен в списък по настоящ адрес и следва да гласува в секцията по настоящия си адрес;

- „УГДМ“ – означава, че избирателят се е снабдил с удостоверение за гласуване на друго място. Такъв избирател може да гласува само ако представи УГДМ, което се прилага към избирателния списък, а избирателят се дописва в допълнителната страница на избирателния списък (под чертата) и причината за дописването се отбелязва в графа „Забележки“, където се вписва „УГДМ“;

- „МВНР“ – означава, че избирателят е вписан в списък за гласуване извън страната;
- „НА извън ЕС“ – означава, че лицето е с настоящ адрес в държава извън ЕС, към датата на отпечатване на избирателните списъци;
- „Уседналост“ – означава, че лицето, няма настоящ адрес на територията на Република България или в друга държава – членка на Европейския съюз най-малко 60 дни от последните три месеца към датата на произвеждане на изборите.

Ако името на избирателя е вписано в Списъка на заличените лица членът на СИК проверява причината за вписването в този списък и му разяснява:

4.3.1. Ако срещу името на лицето е вписано „ПО“, „МП“, „НА“, „НА извън ЕС“ или „Уседналост“ членът на СИК връща документа му за самоличност и го уведомява, че не може да гласува. Уведомява го, че може да гласува само ако представи удостоверение от общината или кметството по чл. 40 ИК – Приложение № 17-ЕП. Ако такъв избирател се върне в избирателната секция и представи оригинално удостоверение, издадено от общината, че основанието за включването му в списъка на заличените лица е отпаднало или не е налице, той се допуска да гласува по следния ред:

- членът на СИК заличава името на избирателя от списъка на заличените лица, като прекарва хоризонтална черта през името и другите данни на избирателя и отбелязва срещу тях „удостоверение по чл. 40 ИК“;
- избирателят попълва декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не е гласувал и няма да гласува на друго място, Приложение № 76-ЕП, ако в списъка на заличените лица е вписано „Уседналост“;
- членът на СИК вписва имената и другите му данни от документа за самоличност в допълнителната страница на избирателния списък (под чертата);
- членът на СИК взема удостоверението и декларацията и след края на изборния ден ги прилага към избирателния списък;
- в графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основанието за вписване – „удостоверение по чл. 40 ИК“;
- след гласуване, избирателят се подписва в избирателния списък (под чертата).

4.3.2. Ако срещу името на лицето е вписано „УГДМ“ или „МВНР“ то се допуска да гласува като попълни декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, без да е необходимо да представя удостоверение от общината. Зачичаването на името на избирателя от списъка на заличените лица и вписване на данните му в допълнителната страница на избирателния списък (под чертата) се извършва по предходния ред. Тези лица предават на СИК оригинала на удостоверението за гласуване на друго място (УГДМ) – Приложение № 19-ЕП, което се прилага към избирателния списък. След гласуване, избирателят се подписва в избирателния списък (под чертата).

5. Вписване в допълнителната страница на избирателния списък (под чертата) в изборния ден

Това е страницата, която започва след края на избирателния списък с подписите на кмета и секретаря на общината/района.

СИК вписва в избирателния списък (под чертата) и допуска да гласуват само следните лица:

- лицата, снабдени с удостоверение за гласуване на друго място (УГДМ) – Приложение № 19-ЕП, членове на ЦИК, РИК, наблюдатели и кандидати, които гласуват в секция, различна от секцията по постоянния им адрес, след представяне на УГДМ;

- лицата, снабдени с удостоверение за гласуване на друго място (УГДМ) – Приложение № 19-ЕП, членове на ЦИК, РИК, наблюдатели и кандидати, които са се явили в секцията по постоянния си адрес и срещу името на които в списъка на заличените лица е отбелязано „УГДМ“, след представяне на УГДМ – Приложение № 19-ЕП и декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- лицата, които са се явили в секцията по постоянния си адрес, срещу името на които в списъка на заличените лица е отбелязано „МВНР“, след представяне на декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- лицата, които са се явили в секцията по постоянния си адрес, срещу името на които в списъка на заличените лица е отбелязано „ПО“, „МП“ или „НА“, след представяне на удостоверение от общината или кметството по чл. 40 ИК – Приложение № 17-ЕП, и на декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- членовете на СИК и охраната на съответната секция, които обслужват секция, различна от тази по постоянния им адрес, след като представят декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- избиратели с увредено зрение или затруднения в придвижването, които гласуват в избрана от тях секция или в секция, предназначена за тях на първия етаж (партер), след представяне на декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- избиратели, заличени от избирателния списък, тъй като са вписани в избирателни списъци в лечебни заведения, домове за стари хора и други специализирани институции, които в изборния ден се намират извън тях, се дописват по постоянния им адрес, след представяне на удостоверение – Приложение № 99-ЕП, издадено от ръководителя на лечебното заведение/дома, и декларация по образец – Приложение № 75-ЕП от изборните книжа, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- избиратели, заличени от избирателния списък, тъй като са вписани в избирателни списъци в местата за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и за задържане, които в изборния ден се намират извън тях, се дописват по постоянния им адрес, като представят удостоверение за дописване в избирателния списък по постоянен адрес – Приложение № 99-ЕП, издадено от ръководителя на мястото, и декларация по образец – Приложение № 75-ЕП от изборните книжа, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- избиратели, вписани в избирателни списъци на плавателни съдове под българско знаме, които в изборния ден се намират извън тях, се дописват по постоянния им адрес, като представят удостоверение за дописване в избирателния списък по постоянен адрес – Приложение № 99-ЕП, издадено от

капитана на плавателния съд и декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували, и няма да гласуват на друго място;

- ученици или студенти редовно обучение (включително курсанти, дипломанти, докторанти, специализанти) се дописват в секция по техен избор в населеното място, където се обучават, когато то е различно от населеното място по постоянния им адрес, след представяне на документ за самоличност и:

а) надлежно заверена от учебното заведение със седалище в населеното място за съответната учебна година ученическа книжка или за съответния семестър студентска книжка или уверение;

б) декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували и няма да гласуват на друго място.

След като ученикът или студентът гласува, в ученическата/студентската книжка се вписват датата на изборите и текст „гласувал“ така, че да не засяга текста на документа. Книжката или уверението се подписват от председателя или секретаря и един член на СИК и се подпечатват с печата на СИК, след което се връщат на ученика/студента;

- постъпилите в лечебни заведения, домове за стари хора и други специализирани институции за предоставяне на социални услуги лица, след съставяне на избирателния списък от ръководителите им се дописват в изборния ден, след представяне на декларация по образец (Приложение № 75-ЕП), че не са гласували и няма да гласуват на друго място. По този ред се дописват и задържаните след съставяне на избирателния списък в местата за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и за задържане;

- лицата от персонала на лечебните заведения, домовете за стари хора и другите социални институции и в местата за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и за задържане, служебно заети в изборния ден по местоработата, въз основа на график за работа, се дописват след представяне на декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували, и няма да гласуват на друго място;

- български граждани, които живеят в друга държава – членка на ЕС и на това основание са заличени от избирателния списък могат да гласуват в секцията по постоянния си адрес. В изборния ден те се вписват в допълнителната страница на избирателния списък по постоянния им адрес, след представяне на удостоверение от общината по чл. 40 ИК – (Приложение № 17-ЕП) и декларация по образец Приложение № 76-ЕП;

- български граждани, които имат настоящ адрес към датата на съставянето на избирателните списъци в държава, която не е член на ЕС и в изборния ден се намират в страната, могат да гласуват в секцията по постоянния си адрес, след представяне на удостоверение от общината по чл. 40 ИК (Приложение № 17-ЕП) и декларация по образец Приложение № 76-ЕП;

- лицата, които са се явили в секцията по постоянния си адрес и отговарят на изискванията на чл. 350 ИК (имат право да гласуват), но са пропуснати в избирателния списък, и не фигурират в списъка на заличените лица, могат да гласуват след като представят документ за самоличност и декларация по образец – Приложение № 75-ЕП, че не са гласували и няма да гласуват на друго място.

Представените удостоверения – Приложение № 17-ЕП и Приложение № 19-ЕП и Приложение № 99-ЕП, и декларациите – Приложение № 75-ЕП и Приложение № 76-ЕП, се прилагат в оригинал към изборителния списък.

Секционните изборителни комисии предоставят на изборителите образците на декларациите, описани по-горе.

След приключване на гласуването, председателят и секретарят на СИК се подписват под последното име на вписания в допълнителната страница изборител и прилагат към изборителния списък всички описани в него декларации и удостоверения.

ВАЖНО! Документът за самоличност на изборителя се връща само след като пусне бюлетината в изборителната кутия и положи подпис в изборителния списък!

6. Гласуване на гражданите на друга държава – членка на Европейския съюз

Гласуването се извършва по изборителен списък част II (за гражданите на друга държава – членка на ЕС)

Изборителите, граждани на друга държава – членка на Европейския съюз гласуват с лична карта или паспорт и удостоверение за пребиваване. Техните имена трябва да са вписани в Част II на изборителния списък, където СИК вписва личния номер, номера на личната карта или паспорт и номера на удостоверението за пребиваване и датата на издаване, посочена в него. При гласуването, тези граждани попълват декларация по образец (Приложение № 2 към методическите указания), че не са гласували в същите избори за членове на Европейския парламент, с която СИК разполага. Удостоверението за пребиваване се задържа от СИК докато изборителят гласува и се връща след полагане на подпис в изборителния списък.

Представените декларации – приложение 2 към методическите указания, се прилагат в оригинал към изборителния списък.

7. Гласуване с придружител. Списък за допълнително вписване на придружителите

Неграмотността не е основание за гласуване с придружител.

Изборител с увредено зрение или затруднение в придвижването, което не му позволява да извърши необходимите действия при гласуване, може да поиска и да посочи придружител, който да го подпомогне при гласуването.

Допускането на изборител да гласува с придружител е по преценка на председателя на СИК. **ИЗБОРИТЕЛЯТ НЕ Е ДЛЪЖЕН ДА ПРЕДСТАВИ ДОКУМЕНТ ОТ ТЕЛК/НЕЛК.**

Член от комисията може да оспори решението на председателя. Секционната изборителна комисия се произнася с решение по направеното оспорване, за което се съставя протокол.

При гласуването СИК отбелязва в графа „Забележки“ на изборителния списък срещу името на изборителя трите имена и ЕГН на придружителя. **Придружителят не се подписва в изборителния списък.** Данните на придружителя се вписват и в Списъка за допълнително вписване на

придружителите (Приложение № 74-ЕП). След гласуването придружителят се подписва **само** в този списък и получава документа си за самоличност.

Когато увреждането не позволява на избирателя да се подпише, в полето за подпис член на комисията отбелязва „гласувал“ и се подписва. Това обстоятелство се отбелязва в графата „Забележки“ и в протокола на секционната избирателна комисия.

След приключване на гласуването Списъка за допълнително вписване на придружителите се подписва от председателя и секретаря на СИК.

Не могат да бъдат придружители следните категории лица: член на СИК, представител на партия, коалиция, инициативен комитет, застъпник, наблюдател. Едно лице не може да бъде придружител на повече от двама избиратели.

8. Оспорване на отказ за допускане до гласуване и за вписване в изборния ден

Отказът на СИК да впише избирател в избирателния списък в изборния ден е в писмена форма и с кратки мотиви, и се връчва на избирателя. Избирателят може да оспори отказа пред РИК, която се произнася незабавно, но не по-късно от един час от получаване на жалбата и преди края на изборния ден.

9. Предоставяне на бюлетина на избирателя и гласуване

9.1. След вписване на данните на избирателя в избирателния списък член на СИК откъсва бюлетина от кочана, показва я на избирателя, сгъва я по начин определен с Решение № 228-ЕП от 25 април 2019 г. на ЦИК, **поставя един печат на гърба на бюлетината** и я подава на избирателя.

Забранено е да се откъсват бюлетини от кочана предварително.

Членът на СИК се уверява, че бюлетината е по образец и върху нея няма никакви отбелязвания. Ако бюлетината не е отпечатана съгласно утвърдения образец, има зацапвания или механични увреждания членът на СИК я отделя и върху гърба ѝ написва „унищожена“.

9.2. Избирателят влиза в кабината за гласуване и гласува.

Избирателят излиза от кабината със сгънатата бюлетина и я подава на член на комисията, който поставя задължително втори печат на гърба на бюлетината и сверява дали номерът върху бюлетината съответства на номера в кочана. След това, без да я разгъва, откъсва отрязъка с номера на бюлетината и го пуска в непрозрачната кутия.

Преди да подаде бюлетината на избирателя, членът на СИК задължително се уверява, че е поставил втория печат на гърба на бюлетината. Членът на СИК носи административнонаказателна отговорност по Изборния кодекс, ако не постави втори печат. **Забранено е да се разгъва сгънатата бюлетина при поставяне на печата на гърба ѝ и при откъсване на отрязъка.**

Членът на СИК подава бюлетината на избирателя. Избирателят пуска бюлетината в избирателната кутия, подписва се в избирателния списък и получава документа си за самоличност.

10. Запълване на избирателната кутия

При запълване на избирателната кутия върху нейния отвор се залепва хартиена лента с подписите на членовете на комисията и се подпечатва с печата на СИК.

Гласуването продължава с втората избирателна кутия, която се запечатва с хартиени ленти, подписани от присъстващите членове на комисията и подпечатани с печата на комисията.

Пълната и запечатана с хартиена лента избирателна кутия остава на масата.

11. Гласуване при сгрешена бюлетина

Ако избирателят сгреша при попълването на бюлетината, той има право да поиска втора бюлетина, но само веднъж. Членът на СИК взема сгрешената бюлетина, без да я разгъва и надписва върху гърба ѝ „сгрешена“. Тази бюлетина се подписва от председателя, секретаря и член на комисията и се поставя печат, след което се отделя настрана. Членът на СИК подава на избирателя нова бюлетина, като я сгъва и подпечатва по вече указания ред. Избирателят може да сгреша само един път. При повторна грешка избирателят не получава нова бюлетина. В графа „Забележки“ членът на СИК отбелязва, че лицето не е гласувало, тъй като два пъти е сгрешило при гласуването.

12. Гласуване при показан и заснет вот, бюлетини с несъответстващ номер (недействителни бюлетини)

Ако избирателят покаже своя вот, заснеме вота или представи бюлетина с несъответстващ номер на номерата в кочана, тези бюлетини не се пускат в избирателната кутия. На избирателя не се дава втора бюлетина и не се допуска да гласува.

При заснет вот и показан вот СИК незабавно обявява бюлетината за недействителна и отбелязва това обстоятелство върху бюлетината и в графа „Забележки“ на избирателния списък. Бюлетината се унищожава с надпис „Недействителна по чл. 227“ (заснет вот) или „Недействителна по чл. 228“ (показан вот).

При несъответствие на номерата на бюлетината с номер в кочана тази бюлетина се обявява за недействителна и това обстоятелство се отбелязва върху бюлетината и в графа „Забележки“ на избирателния списък. Избирателят не се допуска повторно до гласуване

13. Закриване на изборния ден

Изборният ден приключва в 20,00 часа.

Когато пред изборното помещение в 20,00 часа няма избиратели, председателят на СИК обявява гласуването за приключило.

Когато в 20,00 часа пред изборното помещение има негласували избиратели, председателят и секретарят на СИК установяват техния брой и самоличност. Негласувалите предават личните си карти/личния зелен паспорт на член на СИК. Само тези избиратели се допускат да гласуват, но не по-късно от 21,00 часа.

След обявяване на края на гласуването в 20,00 часа, съответно 21,00 часа, не се допуска гласуване.

IV. ПРЕБРОЯВАНЕ НА ГЛАСОВЕТЕ И ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГЛАСУВАНЕТО

Приложение № 85-ЕП-х

1. Попълване на Част I от протокола

Преди да започне преброяването на гласовете, председателят на СИК запознава на глас членовете на комисията с тази част от Методическите указания.

СИК определя с решение кой от членовете ѝ ще има достъп до бюлетините и ще брой, кой ще вписва данните от преброяването на гласовете в черновата на протокола и в бланката чернова за преброяване на предпочитанията (преференциите), кой ще попълва протокола, кой ще опакова бюлетините и книгата и т.н.

Избирателната кутия не се отваря.

При установяване на резултатите от гласуването задължително първо се работи с черновата на протокола. Данните върху черновата на протокола се попълват като се спазват указанията, дадени в самия протокол, и се вписват четливо с цифри и с думи.

В черновата на протокола на страница първа задължително се попълват данните за избирателната секция (община, населено място, кметство, административен район (само за град, София, Варна и Пловдив, район №), трите имена на членовете на СИК, часът на откриване на изборния ден и приключване на гласуването и на присъствалите лица и останалите данни от страница 1. Пристъпва се към попълване с думи и числа на данните по буква „А“ и данните по т. 1 – 3 от протокола (данни от избирателните списъци), както следва:

- в буква „А“ се вписва броят на получените от СИК в предизборния ден бюлетини, т. 4 от протокола за предаване и приемане на изборни книжа и материали (Приложение № 79-ЕП) или т. 3 от Приложения № 82-ЕП за СИК на кораб и № 84-ЕП за Подвижна СИК;

- в т. 1 се вписва общият брой на избирателите вписани в протокола за предаване и приемане на избирателния списък – Приложение № 77-ЕП. За целта се сумират числата от т. 4 на Част I и т. 4 на Част II от Приложение № 77-ЕП и полученият сбор се вписва в т. 1 на протокола на СИК за резултатите от гласуването. За подвижната СИК в т. 1 от протокола, се вписва числото от т. 4 на Приложение № 84-ЕП;

- в т. 2 от протокола се вписват избирателите, които СИК е вписала в допълнителната страница (под чертата) на избирателния списък в изборния ден;

- в т. 3 се вписва общия брой на избирателите според положените подписи в избирателния списък – Част I плюс броя на вписаните в допълнителната страница от СИК. Когато на СИК е предаден и избирателен списък Част II, подписите на гласувалите избиратели от този списък се добавят към броя на подписите от избирателния списък Част I плюс вписаните в допълнителната страница.

След като попълни посочените по-горе данни, СИК пристъпва към преброяване и опаковане на бюлетините, посочени в т. 4 от протокола. Бюлетините в т. 4 от протокола се преброяват и вписват, както следва:

- т. 4, буква „а“ – брой на неизползваните бюлетини;
- т. 4, буква „б“ – брой на унищожените от СИК бюлетини;
- т. 4, буква „в“ – брой на недействителните бюлетини по чл. 265, ал. 5 ИК (несъответстващ номер);
- т. 4, буква „г“ – брой на недействителните бюлетини по чл. 227 ИК (заснет вот);
- т. 4, буква „д“ – брой на недействителните бюлетини по чл. 228 ИК (показан вот);
- т. 4, буква „е“ – брой на сгрешените бюлетини, когато избирателя е сбъркал при гласуването и е гласувал повторно.

Тези бюлетини се опаковат в пакети и се надписват, както следва:

- пакет с надпис „Неизползвани бюлетини“ - т. 4, буква „а“;
- пакет с надпис „Унищожени бюлетини от СИК“ - т. 4, буква „б“;
- пакет с надпис „Недействителни бюлетини“, по чл. 227, чл. 228 и чл. 265, ал. 5 ИК - т. 4, букви „в“, „г“ и „д“;
- пакет с надпис „Сгрешени бюлетини“ - т. 4, буква „е“.

Отрязъците от бюлетините се изваждат от кутията и се опаковат в плик, който се надписва.

Запечатаните пакети с бюлетините по т. 4 (извън избирателната кутия) от протокола и отрязъците се подписват от всички членове на СИК и се подпечатват. Изпразнените кутии за отрязъците не се слагат в торбата.

Всички опаковани материали се прибират в торбата, която се отстранява от масата.

2. Преброяване на бюлетините (гласовете) и попълване Част II от протокола

Само СИК е компетентна да установи кой глас е действителен или не. Присъстващите лица не могат да се намесват в работата на СИК при установяване на резултата от гласуването.

ГЛАСЪТ Е ДЕЙСТВИТЕЛЕН, КОГАТО:

- бюлетината е по установен образец;
- на гърба на бюлетината са положени два печата на съответната СИК;
- върху бюлетината вотът на избирателя е отбелязан със знак „Х“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, само в едно от квадратчетата за гласуване – за партия, коалиция, независим кандидат, или в квадратчето „Не подкрепям никого“;
- вотът е отбелязан в едно от квадратчетата за гласуване и няма отбелязано предпочитание (преференция) или е отбелязано едно или повече от едно предпочитание (преференция) в кръгчетата със знак „Х“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят;
- знакът „Х“ или „V“ излиза извън квадратчето на съответната кандидатска листа, но не навлиза в друго квадратче;
- върху бюлетината няма вписани символи и знаци, като букви, цифри и други знаци;

- в бюлетината има отклонения, дължащи се на дефекти и грешки при производството, или когато върху нея има механични увреждания или зацапвания.

Когато бюлетината има отбелязване със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, само в квадратчето „Не подкрепям никого“ – гласът е действителен.

Когато в избирателната кутия бъде намерена бюлетина, отговаряща на изброените по-горе изисквания за действителност на гласа, но не е откъснат долният десен ъгъл с поредния номер на бюлетината в кочана, гласът се брои за действителен, ако номерът на бюлетината съвпада с някой от номерата в кочаните, от които са откъсвани бюлетините в тази избирателна секция.

При спор относно действителността и недействителността на вота трябва да се вземе писмено решение с поименно гласуване, в което да се опише поредният номер на бюлетината, както и трите имена на члена на комисията, който е отговарял за откъсване на отрязъците с фабричните номера от бюлетините.

ГЛАСЪТ Е НЕДЕЙСТВИТЕЛЕН, КОГАТО:

- бюлетината не е по установения образец;
- на гърба на бюлетината не се съдържат два броя печати на съответната СИК;
- в бюлетината има вписани символи, като букви, цифри и други знаци;
- върху квадратче или кръгче в бюлетината знакът „X“ или „V“ не е отбелязан с химикал, пишещ със син цвят;
- вотът на избирателя е отбелязан със знак, различен от „X“ или „V“;
- върху бюлетината има отбелязване в повече от едно квадратче – на партия, коалиция, независим кандидат, или в квадратчето “Не подкрепям никого”;
- знакът „X“ или „V“ засяга повече от едно квадратче за гласуване, така че не може да се определи еднозначно вотът на избирателя;
- в бюлетината не е отбелязан вотът на избирателя (празна бюлетина).

Когато в избирателната кутия бъде намерена бюлетина, отговаряща на изискванията за действителност на гласа и не е откъснат долният десен ъгъл с поредния номер на бюлетината в кочана, гласът се брои за недействителен, ако този номер не съвпада с никой от номерата в кочаните, от които са откъсвани бюлетините в тази избирателна секция.

2.1. Преброяване на бюлетините (гласовете) за партии, коалиции и независими кандидати

Преди отваряне на избирателната кутия и преброяване на бюлетините от масата се отстраняват всички излишни книжа и материали. На масата остават само избирателната кутия/кутии, черновата от протокола, бланката-чернова за преброяване на предпочитиите.

2.1.1. СИК отваря избирателната кутия и първо установява общия брой на бюлетините в нея. Бюлетините се изваждат една по една от определения от СИК член на комисията, поставят се с лицевата страна надолу и се броят.

Когато е включена втора избирателна кутия, тя се отваря и бюлетините се изваждат и преброяват заедно с бюлетините от първата.

2.1.2. Броят на намерените в избирателната кутия бюлетини се вписва в точка 5 от черновата на протокола на СИК. След попълване на тази точка се пристъпва към преброяване на броя на действителните и броя на недействителните гласове.

2.1.3. Бюлетините, извадени от избирателната кутия се подреждат на две отделни купчинки - действителни (I купчинка) и недействителни (II купчинка). Купчинките с действителни и с недействителни бюлетини се преброяват поотделно. Броят на недействителните гласове се вписва в точка 6 от черновата, а броят на действителните – в точка 7. **Сумата от числата по т. 6 и т. 7 трябва да е равна на числото по т. 5 от протокола.**

2.1.4. След попълване на точка 7 действителните гласове се разделят на две купчинки – гласове, подадени за партии, коалиции и независими кандидати (I-ва купчинка), и гласове с отбелязване в квадратчето „Не подкрепям никого“ (II-ра купчинка). Преброяват се гласовете (бюлетините), подадени за партиите, коалициите и независимите кандидати. Полученото число се вписва в т. 7.1. от черновата. Отделно се преброяват и гласовете „Не подкрепям никого“ и полученото число се вписва в точка 7.2. от черновата. **Сумата от числата по т. 7.1. и т. 7.2. трябва да е равна на числото по т. 7 от протокола.**

2.1.5. Бюлетините с действителни гласове, подадени за всяка от партиите, коалициите и независимите кандидати, се подреждат на отделни купчинки. Бюлетините от всяка купчинка се броят поотделно. Получените числа се вписват на съответния ред в т. 8 от протокола, графа „Действителни гласове“ – срещу наименованието на съответната партия, коалиция или името на независимия кандидат.

2.1.6. Недействителните бюлетини, върху които няма поставен знак в нито едно квадратче за гласуване (празна бюлетина), зачертани са всички листи, има поставен знак в повече от едно квадратче за гласуване (за партия, коалиция, независим кандидат или в квадратчето „Не подкрепям никого“), или не може да се установи еднозначно вотът на избирателя, се подреждат на отделна купчинка. Преброяват се и се вписват в т. 9 от черновата на протокола. **Числото по т. 9 трябва да е равно на разликата от числото по т. 6 и сумата от числата по т. 8 в графа „Недействителни гласове“.**

2.1.7. Недействителните гласове по кандидатски листи се вписват в т. 8, графа „Недействителни гласове“ на протокола срещу наименованието на съответната партия, коалиция или името на независимия кандидат.

В буква „Б“ от черновата на протокола се описва дали е имало спорове по действителността на гласовете, какви решения са взети по тях.

В края на протокола се отбелязва какви жалби или заявления са постъпвали до СИК и какви решения е взела СИК по тях. Описват се и се прилагат към протокола всички жалби.

Описва се каква е била обстановката при произвеждането на изборите.

Всички членове на СИК задължително подписват протокола, като се отбелязва в колко часа е приключило попълването му.

2.2. Преброяване на предпочитанията (преференциите) и попълване на част II, лист 2, т. 10 от протокола

След установяване броя на действителните и недействителните гласове и вписването им в черновата на протокола, се пристъпва към преброяване на предпочитанията (преференциите) за всеки един от кандидатите на партиите и коалициите.

Важно е да се знае относно преброяване на предпочитанията (преференциите):

- липсата на отбелязано предпочитание (преференция) не прави гласа недействителен. Такъв глас се брои (отчита) само за партията или коалицията;

- предпочитанието (преференцията) не се брои (отчита), когато има отбелязване със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, в повече от едно кръгче. Приема се, че няма предпочитание и гласът се брои само за партията или коалицията;

- отбелязването на предпочитание (преференция), когато е гласувано за независим кандидат, не опорочава вота на избирателя. Гласът е действителен и се брои за независимия кандидат.

Препоръчителен е следният начин на преброяване на преференциите:

2.2.1. Предпочитанията (преференциите) се преброяват и отбелязват върху бланка-чернова, която се попълва по отделно за всяка партия и коалиция.

2.2.2. Преброяването на предпочитанията (преференциите) се извършва последователно по листи на партии и коалиции и по реда на отпечатването им в бюлетината. Председателят или член на СИК, определен с нейно решение, взема бюлетина от купчинката с действителни гласове за съответната партия или коалиция, показва я и обявява:

- а) поредния номер на кандидата (за целта от числото в кръгчето в бюлетината се изважда 100), за когото е отбелязано предпочитание (преференция) или

- б) че няма отбелязано предпочитание (преференция) или

- в) че е отбелязано предпочитание (преференция) в повече от едно кръгче със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, след което я подава на друг член на СИК за проверка и поставяне в съответната купчинка.

2.2.3. Броят на преференциите се отразява едновременно и независимо един от друг от двама членове на СИК (предложени в състава на комисията от различни партии и коалиции), определени с решение на комисията.

2.2.4. При наличието на предпочитание (преференция) членът на СИК, който държи бюлетината, оповестява на глас за кой кандидат е предпочитанието. Членовете на СИК, които записват предпочитанията (преференциите) върху бланката-чернова, ги отразяват, като оградят (зачертават) първото число на първия ред, започвайки от № 1 на първия ред и продължават във възходящ ред, без да изпускат числа до изчерпване на предпочитанията (преференциите) за този кандидат.

Последното оградено (зачертано) число показва броя на получените от предпочитания (преференции) за съответния кандидат.

2.2.5. Това число се вписва с думи и цифри в т. 10, част II, лист 2-ри от протокола на СИК – Приложение № 85-ЕП-х от изборните книжа, срещу името на кандидата в листата на съответната партия/коалиция.

При попълване на данните в черновата на протокола и при пренасянето им в протокола проверете дали са изпълнени вписаните в него контроли.

3. Пренасяне на данните от черновата в секционния протокол на СИК – Приложение № 85-ЕП-х

Важно! СИК разполага само с един секционен протокол, в който не се допускат грешки при попълването му. При допуснати грешки СИК получава друг формуляр от РИК по ред определен с Решение на ЦИК.

След като попълните черновата и се убедите, че всички контроли в протокола са удовлетворени, **ксерокопирайте черновата** и преминете към пренасяне на данните върху секционния протокол на СИК.

Всички членове на СИК задължително подписват протокола, като се отбелязва в колко часа е приключило попълването му.

Протоколът се състои от отделни листове с обособени страници, всеки от които е отпечатан на химизирана хартия в 3 екземпляра.

Всеки лист съдържа две страници, номерирани последователно.

В долния десен ъгъл на всяка страница от протокола е отпечатан уникален фабричен номер и има черни правоъгълници (маркери). Около фабричните номера и черните правоъгълници (маркери) не се пише и не се поставят печати.

Върху протокола не се драска, не се използва за подложка при попълване на черновата, защото е на химизирана хартия.

4. Копиране на протокола на СИК

Копирането се извършва в изборното помещение след попълване на всички данни в протокола и подписването му от всички членове на СИК.

Право да получат заверено копие от протокола при поискване имат кандидатите, членовете на СИК, представителите на партии, коалиции и инициативни комитети – по един от партия, коалиция и инициативен комитет, застъпниците – за всяка кандидатска листа, наблюдателите – по един за всяка организация, регистрирана като наблюдател на изборите.

Председателят, заместник-председателят и секретарят на СИК подписват копията на протокола на всяка страница (лист) и полагат печата на комисията.

Имената, качеството и другите данни за лицата, получили копие от протокола, се вписват в списъка – Приложение № 96-ЕП. Списъкът се подписва от председателя и секретаря на СИК.

V. ДЕЙСТВИЯ НА СИК СЛЕД ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА

1. Опаковане на бюлетините и другите изборни книжа

След попълване и подписване на секционния протокол СИК опакова изборните и материали по реда на Решение № 243-ЕП от 2 май 2019 г. на ЦИК, както следва:

Пликове с изборни книжа, които **не се поставят в торбата**:

А. В плик с надпис „Плик № 1-ЕП - Списъци на СИК №“ СИК/ПСИК поставят:

1.1. избирателния списък (част I – Приложение № 1-ЕП, и част II – Приложение № 2-ЕП);

1.2. декларациите (приложения № 75-ЕП, № 76-ЕП и декларация приложение № 2 към Методически указания) и удостоверения, приложени към избирателния списък (приложения № 17-ЕП, № 19-ЕП и № 99-ЕП);

1.3. списъка на заличените лица (Приложение № 8-ЕП);

1.4. списъка за допълнително вписване на придружителите (Приложение № 74-ЕП).

Б. В плик с надпис „Плик № 2-ЕП - Протоколи на СИК №“ СИК/ПСИК поставят:

2.1. попълнения и подписан протокол на СИК/ПСИК с резултатите от гласуването (Приложение № 85-ЕП-х).

2.2. протокола за предаване и приемане на изборните книжа и материали (приложения № 79-ЕП или № 84-ЕП за ПСИК);

2.3. протокола за предаване на сгрешен формуляр и приемане на нов формуляр на протокол на СИК/ПСИК, ако е съставен такъв при сгрешен протокол (Приложение № 88-ЕП);

2.4. протокола с решението на СИК/ПСИК при оспорване действителността или недействителността на някой глас;

2.5. особеното мнение на член на СИК/ПСИК, който не е съгласен с отразените в протокола резултати от гласуването;

2.6. ксерокопие на черновата на протокола на СИК.

Пликовете № 1 и № 2 се запечатват и подписват на мястото за запечатване от членовете на СИК и се подпечатват с печата на СИК. Върху пликовете се изписва пълният 9-цифрен номер на секцията.

В. Изборни книжа и материали, които **се поставят в торбата**.

В торбата СИК/ПСИК поставя опаковани в отделни пакети и надписани, както следва:

- пакет с надпис „Неизползвани бюлетини“;
- пакет с надпис „Унищожени бюлетини от СИК“;
- пакет с надпис „Недействителни бюлетини“, намиращи се извън кутията за гласуване по чл. 227, чл. 228 и чл. 265, ал. 5 ИК;
- пакет с надпис „Сгрешени бюлетини“, намиращи се извън кутията за гласуване по чл. 267, ал. 2 ИК;
- пакет с надпис „Бюлетини с недействителни гласове“;
- пакет с надпис „Действителни бюлетини за кандидатски листи“;
- пакет с надпис „Действителни бюлетини „Не подкрепям никого““;
- черновата на протокола на СИК;
- бланките – чернови за отразяване на предпочитанията (преференциите);
- пакет с надпис „Кочан от бюлетините“, с които е гласувано;

- опаковани в плик отрязъци с номерата на бюлетините;
- протоколът за маркиране на печата на СИК/ПСИК (Приложение № 80-ЕП);
- приемо-предавателния протокол за избирателния списък (Приложение № 77-ЕП);
- списъкът на лицата, получили копие от протокола на СИК/ПСИК (Приложение № 96-ЕП);
- постъпилите жалби и сигнали и протоколите с решенията по тях;
- други протоколи на СИК, извън посочените в т. 2;
- неизползвани образци на декларации;
- печатът на СИК/ПСИК.

Печатът се поставя в торбата в отделен запечатан плик, след като СИК/ПСИК приключи с копирането, подписването и подпечатването на копията от протокола на СИК и след подпечатване на пакетите с изборните книжа.

Изборните книжа, които се поставят в торбата се опаковат поотделно и се запечатват с хартиена лента, която се подпечатва с печата на СИК/ПСИК и се подписва от членовете на комисията.

Другите помощни и технически материали, получени от общинската администрация, като кутия за отрязъците с номерата на бюлетините, неизползвани хартиени ленти, маркери, лепило, линейки, химикалки, не се поставят в торбата, а се опаковат отделно и се предават на общинската администрация.

Торбата с книгата се завързва. Около възела се залепва хартиена лента с изписани върху нея пълният 9-цифрен номер на секцията и имената и фамилиите на всички членове на СИК/ПСИК. Хартиената лента се подпечатва и подписва от всички членове на СИК/ПСИК. При залепването на хартиената лента да не се използва тиксо. Върху торбата се залепва хартиен етикет с надпис: „Избори за членове на Европейския парламент на Република България на 26.05.2019 г.“, и пълният 9-цифров номер на секцията. При невъзможност да бъде залепен хартиен етикет, надписът може да бъде изписан и с маркер.

2. Транспортиране на изборните книжа и материали след обявяване на резултатите от гласуването в секцията

Срок: веднага след изготвяне на протокола на СИК, но не по-късно от 24 часа след обявяване края на гласуването.

Книжата и материалите се транспортират от секцията (изборното помещение) до РИК и общината със специално организиран транспорт.

Забранява се на членовете на СИК да пренасят протоколите, бюлетините, изборните книжа и други материали по домовете си или на други места освен в РИК и в общината.

Транспортното средство се осигурява от кмета на общината. Няколко съседни СИК могат да бъдат обслужени от едно транспортно средство.

Шофьорът на транспортното средство трябва да притежава писмо, подписано от кмета на общината или от друго оправомощено от кмета длъжностно лице, отговорно за организационно-техническата подготовка на

изборите. В писмото се отбелязват трите имена и ЕГН на шофьора, регистрационният номер на транспортното средство и целта на пътуването.

Председателят или заместник-председателят, секретарят и един член на СИК/ПСИК, предложени от различни партии или коалиции, вземат от изборителната секция за предаване на РИК, съответно на общинската администрация на торбата с бюлетините, пликите с протокола на СИК, изборителния списък и другите изборни книжа.

3. Приемане и обработка на секционните протоколи от РИК

Председателят или заместник-председателят, секретарят и член на СИК, предложени от различни партии и коалиции, предават на РИК „Плик № 1-ЕП – Списъци на СИК № ...” и „Плик № 2-ЕП – Протоколи на СИК № ...“ с книгата в тях запечатани, подписани от всички членове на СИК.

При установяване на липса или несъответствие на изборни книжа в пликите членовете на СИК и РИК съвместно установяват причините и случаят се описва в протокол.

Секционният протокол се предава на РИК **НЕРАЗПЛАСТЕН**. Представителите на СИК проследяват точността на въвеждане на данните от протоколите в Изчислителния пункт (ИП) на РИК.

Когато РИК установи очевидни фактически грешки в секционния протокол, тя го връща на представителите на СИК за отстраняването им.

Когато РИК установи, че фабричният номер на представения протокол не съответства на получен от СИК протокол, както и когато установи съществено несъответствие във вписаните в протокола данни, което не може да се отстрани от тримата приносители на протоколите, в РИК се събира цялата СИК и заедно с РИК извършват ново преброяване на гласовете след приемането на протоколите на всички останали секционни изборителни комисии.

При приемане на секционния протокол РИК издава разписка, която съдържа числовите данни от протокола. Разписката се подписва от представители на РИК, СИК и ИП (изчислителния пункт).

Останалите действия по приемането и обработката на секционните протоколи от РИК се извършват под ръководството на комисията и съгласно Методическите указания на Централната изборителна комисия за РИК.

Пликите със списъците от гласуването в изборите и приложенията към тях се предават от РИК на ГД „ГРАО“ в МРРБ за извършване проверка за гласуване в нарушение на ИК в тридневен срок от приемането на протоколите.

4. Предаване на торбите с бюлетините и останалите изборни книжа и материали на общинската администрация

След приемане на протоколите от РИК членовете на СИК предават на комисията, назначена по реда на чл. 287, ал. 7 ИК, запечатаната торба с бюлетините и „Плик № 2-ЕП - Протоколи на СИК №“.

За предаването на торбата и плика с изборните книжа и материали се съставя протокол – образец № 89-ЕП от изборните книжа. Протоколът се подписва от членовете на СИК и от всички членове на комисията по чл. 287, ал. 7 ИК.

Редът за предаване на торбите с бюлетините и другите изборни книжа и тяхното съхранение се урежда с Решение № 243-ЕП от 2 май 2019 г. на ЦИК.

Запечатаните торби с бюлетините и другите книжа и материали на СИК не се разпечатват освен когато РИК не вземе решение по чл. 287, ал. 3 ИК за повторно преброяване на бюлетините. След предаването им на общинската администрация – само въз основа на решение на Централната изборителна комисия и разпореждане на съда.

VI. ЛИЦА, КОИТО ИМАТ ПРАВО ДА ПРИСЪСТВАТ ПО ВРЕМЕ НА РАБОТАТА НА СИК В ПРЕДИЗБОРНИЯ И ИЗБОРНИЯ ДЕН. ЛЕГИТИМАЦИЯ И ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

При получаване на изборните книжа и подготовка на секциите 25 май 2019 г.	При откриване на изборния ден 26 май 2019 г.	По време на гласуването	При отваряне на изборителните кутии и установяване на резултатите от гласуването
	Избиратели		
	Кандидати		Кандидати
Наблюдатели – български и чуждестранни	Наблюдатели – български и чуждестранни	Наблюдатели – български и чуждестранни	Наблюдатели – български и чуждестранни
Застъпници	Застъпници	Застъпници	Застъпници
	Упълномощени представители на партии, коалиции и инициативни комитети	Упълномощени представители на партии, коалиции и инициативни комитети	Упълномощени представители на партии, коалиции и инициативни комитети
	Представители на средствата за масово осведомяване	Представители на средствата за масово осведомяване	Представители на средствата за масово осведомяване
			Анкетъори

Легитимация и отличителни знаци:

Кандидатите за членове на Европейския парламент се легитимират с удостоверение от ЦИК по образец Приложение № 73-ЕП от изборните книжа;

Чуждестранните наблюдатели се легитимират с удостоверение от ЦИК по образец – Приложение № 33-ЕП от изборните книжа, а техния преводач с документ за самоличност;

Наблюдателите се легитимират с удостоверение от ЦИК и носят отличителен знак утвърден от ЦИК – Решение № 77-ЕП от 05.04.2019 г. на ЦИК;

Застъпниците се легитимират с удостоверение от РИК и носят отличителен знак по образец – Решение № 59-ЕП от 04.04.2019 г. на ЦИК;

Упълномощените представители на партии, коалиции и инициативни комитети се легитимират с пълномощно от представляващите партията, коалицията или инициативния комитет и носят отличителен знак по образец – Решение № 95-ЕП от 08.04.2019 г. на ЦИК;

Анкетьорите се легитимират с удостоверение от ЦИК и носят отличителен знак по образец – Решение № 174-ЕП от 17.04.2019 г. на ЦИК;

Представителите на средствата за масово осведомяване (журналисти) се легитимират с удостоверение от съответната медия/журналистическа карта.

В изборния ден наблюдателите, застъпниците, упълномощените представители не са обвързани с конкретна изборителна секция. В изборното помещение в изборния ден и при въвеждане на данните от протоколите може да присъстват само по един наблюдател от една и съща организация, по един застъпник на кандидатска листа от всяка партия, коалиция или инициативен комитет, по един упълномощен представител от всяка партия, коалиция или инициативен комитет.

Справка за регистрираните кандидати, наблюдатели, застъпници, инициативни комитети, представители и анкетьори може да се направи в публичните регистри на интернет страницата Централната изборителна комисия www.cik.bg.

Лицата, които в изборния ден не носят отличителни знаци или носят отличителни знаци извън утвърдените от ЦИК или откажат да се легитимират със съответното удостоверение, се отстраняват от изборителната секция с решение на СИК.

VII. ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ ПРИ ОБРАБОТВАНЕТО ИМ ОТ СИК В ИЗБОРНИЯ ПРОЦЕС

СИК е администратор на лични данни за целите на произвеждането на изборите за членове на Европейския парламент от Република България на 26 май 2019 г. Членовете на СИК обработват личните данни по реда и условията, определени в Изборния кодекс (ИК). Законът за защита на личните данни (ЗЗЛД) и Общият регламент за защита на личните данни на ЕС се прилагат доколкото няма изрична уредба в ИК или когато ИК препраща към тях.

СИК при работата си с лични данни спазва Указанията за СИК при обработване и защита на лични данни в изборите за членове на Европейския парламент от Република България на 26 май 2019 г., приети от Централната изборителна комисия, съгласувани с Комисията за защита на личните данни. Указанията са публикувани на интернет страницата на ЦИК www.cik.bg в разделите за всяка РИК.

ПРОТОКОЛ

№

Днес, Г., в Ч., в изборното помещение, намиращо се на етаж на сградата, находяща се на ул., гр./с., адм. район, община, област, се проведе заседание на СИК №, на което присъстваха:

1., председател
2., зам.-председател
3., секретар
4., член
5., член
6., член
7., член
8., член
9., член

Беше направено следното предложение за решение:

Гласували „за“, „против“
(описват се имената на членовете на СИК гласували „за“)
(описват се имената на членовете на СИК гласували „против“)

След проведеното гласуване СИК прие следното

РЕШЕНИЕ:

Когато „за“ приемане на решението са гласували по-малко от 2/3 от присъстващите членове на СИК, е налице решение за „ОТХВЪРЛЯНЕ“ по смисъла на чл. 99, ал. 3, изр. второ ИК.

Час на приемане:

Председател:

Секретар:

ДЕКЛАРАЦИЯ

от гражданин на друга държава – членка на Европейския съюз,
 че не е гласувал в изборите за членове на Европейския парламент,
 определени за периода 23 – 26 май 2019 г.
 (по чл. 376, ал. 1 от Изборния кодекс)

от,
 (име съгласно удостоверението за пребиваване)
 ЛН, лична карта/паспорт
 удостоверение за пребиваване №, издадено на
 от адрес на пребиваване: гр./с.,
 община, район, област
, ж.к./ул., бл. №,
 вх., ет., ап.

ДЕКЛАРИРАМ, че не съм гласувал/а и няма да гласувам на друго място в
 същите избори за членове на Европейския парламент, определени за периода 23 – 26
 май 2019 г.

Известно ми е, че за невярно деклариране нося наказателна отговорност по
 чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съгласен/на съм личните ми данни да бъдат обработвани във връзка с
 произвеждане на изборите за членове на Европейския парламент от Република
 България на 26 май 2019 г.

Дата г.

Подпис:

Декларацията се подава пред СИК в изборния ден от гражданин на друга държава – членка на Европейския съюз, който не е български гражданин.

Избирателят гласува след вписване от СИК в Част II на избирателния списък на личния му номер, номера на личната му карта или паспорта и на номера на удостоверението му за пребиваване и датата на регистрация. Ако има разлика в името на избирателя по личната карта/паспорта и в удостоверението за пребиваване но адресът съвпада, избирателят се допуска до гласуване и данните се записват в графа "Забележки" срещу името му в списъка.

Удостоверението за пребиваване се връща на избирателя след полагане на подпис в Част II на избирателния списък.

Приложение № 85-ЕП-х
Секционният протокол е в три идентични екземпляра, изработен на трипластова индигирана хартия и е защитен с полиграфическа защита.

ЛИСТ 1

ПРОТОКОЛ
на СЕКЦИОННАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
в ИЗБИРАТЕЛНА СЕКЦИЯ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

№ - - - -
район община адм. район секция

за избиране на членове на Европейския парламент от Република България

община, населено място
кметство, административен район
район № -

Днес,г., в часа, СЕКЦИОННАТА
ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ в състав:

Председател:
Заместник-председател:
Секретар:
Членове: 1. 2.
3. 4.
5. 6.

на основание чл. 273, чл. 275, чл. 281, чл. 282 и чл. 379 във връзка с чл. 378 от Изборния кодекс (ИК) състави този протокол за установяване на резултатите от гласуване в секцията в изборите за членове на Европейския парламент от Република България на 26 май 2019 г.

Изборът започна в часа на г. и завърши в часа на същия ден, когато председателят на секционната избирателна комисия обяви гласуването за приключило и се пристъпи към установяване на резултатите.

При отварянето на избирателната кутия и при установяването на резултатите от гласуването присъстваха кандидати, застъпници, представители на партии, коалиции и инициативни комитети, наблюдатели, анкетъори и представители на средствата за масово осведомяване, както следва:

.....
.....

(посочват се имената им и качеството, в което присъстват)

ЧАСТ I

Попълва се преди отваряне на избирателната кутия
СЕКЦИОННАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ УСТАНОВИ:

A. Брой на бюлетините, получени по реда на чл. 215, ал. 1,

т. 2 от ИК

.....
 (с думи) (с цифри)

ДАНИИ ОТ ИЗБИРАТЕЛНИ СПИСЪЦИ:

1. Брой на избирателите според част I и част II на избирателния списък при предаването му на СИК (с думи) (с цифри)
2. Брой на избирателите, вписани в допълнителната страница (под чертата) на избирателния списък (част I и част II) в изборния ден (с думи) (с цифри)
Пребройте и впишете само броя на избирателите, вписани под чертата на избирателния списък в изборния ден	
3. Брой на гласувалите избиратели според положените подписи в избирателния списък (част I и част II), включително и подписите в допълнителната страница/и (под чертата) (пребройте и впишете броя на положените подписи в избирателния списък, в т.ч. под чертата) (с думи) (с цифри)
КОНТРОЛА - числото по т. 3 трябва да е равно на числото по т. 5 и да е по-малко или равно на сумата от числата по т. 1 и 2.	

ДАНИИ ИЗВЪН ИЗБИРАТЕЛНИ СПИСЪЦИ И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИЗБИРАТЕЛНАТА КУТИЯ:

4. Бюлетини извън избирателната кутия	
а) брой на неизползваните бюлетини (с думи) (с цифри)
б) брой на унищожените от СИК бюлетини по други поводи (за създаване на образци за таблата пред изборното помещение и увредени механично при откъсване от кочана и станали неизползваеми) (с думи) (с цифри)
в) брой на недействителните бюлетини по чл. 265, ал. 5 от ИК (когато номерът на бюлетината не съответства на номер в кочана) (с думи) (с цифри)
г) брой на недействителните бюлетини по чл. 227 от ИК (при които е използвана възпроизвеждаща техника) (с думи) (с цифри)
д) брой на недействителните бюлетини по чл. 228 от ИК (показан публично вот след гласуване)

(с думи)	(с цифри)
е) брой на сгрешените бюлетини
(с думи)	(с цифри)
След като впишете броя на бюлетините по т. 4, букви „а“, „б“, „в“, „г“, „д“ и „е“, опаковайте ги в отделни пакети, надпишете пакетите и ги отстранете от мястото за броене!	

ЧАСТ II

Попълва се след попълване на част I и отстраняване на всички вещи и книжа от масата, с изключение на черновата от протокола и след отваряне на избирателната кутия

СЛЕД КАТО ОТВОРИ ИЗБИРАТЕЛНАТА КУТИЯ, СИК УСТАНОВИ:

5. Брой на намерените в избирателната кутия бюлетини	(с думи)	(с цифри)
КОНТРОЛА: Числото по т. 5 трябва да е равно на сумата от числата по т. 6 и т. 7.			
6. Брой намерени в избирателната кутия недействителни гласове (бюлетини) – броят на недействителните бюлетини е равен на общия брой на: бюлетините, които не са по установен образец за съответния район; бюлетини, в които има вписани специални символи, като букви, цифри или други знаци; бюлетината не съдържа два печата на съответната СИК; в бюлетината вотът на избирателя не е отбелязан със знак „X“ или „V“ и с химикал, пишещ със син цвят; отразеният в бюлетината вот на избирателя не може да бъде установен еднозначно, тъй като знакът „X“ или „V“ е поставен в квадратчетата за две или повече кандидатски листи или засяга повече от едно квадратче за гласуване; вотът на избирателя не е отбелязан с химикал, пишещ със син цвят; бюлетини в които няма отбелязан вот в нито едно от квадратчетата за гласуване.	(с думи)	(с цифри)
КОНТРОЛА: Числото по т. 6 трябва да е равно на сумата от числата по т. 8, графа „Недействителни гласове“ и числото по т. 9.			
7. Общ брой намерени в избирателната кутия действителни гласове (бюлетини) (сумата от числата по т. 7.1. и т. 7.2.) – броят на действителните гласове е равен на общия брой на: бюлетините по установения образец, съдържащи два печата на съответната СИК на гърба на бюлетината, върху които вотът на избирателя е отбелязан със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, само в едно от квадратчетата за гласуване за листа на партия, коалиция, независим кандидат или в квадратчето „Не подкрепям никого“; знакът „X“ или „V“ не навлиза в квадратче за гласуване за друга листа; върху бюлетината няма вписани символи и знаци, като букви, цифри и други знаци; гласът е действителен и когато в бюлетината има отклонения, които се дължат на дефекти и грешки при производството или има механични увреждания или зацапвания:	(с думи)	(с цифри)
7.1. брой на действителните гласове, подадени за кандидатските листи на партии, коалиции и инициативни комитети	(с думи)	(с цифри)
7.2. брой действителни гласове (отбелязвания) само в квадратчето „Не подкрепям никого“	(с думи)	(с цифри)
КОНТРОЛА: 1. Числото по т. 7 трябва да е равно на сумата от числата по т. 7.1. и 7.2.			

2. Числото по т. 7.1. трябва да е равно на сумата от числата по т. 8, графа „Действителни гласове“.

8. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГЛАСОВЕТЕ ПО КАНДИДАТСКИ ЛИСТИ

№	Наименование на партия / коалиция / имената на независимия кандидат	Действителни гласове		Недействителни гласове	
1. (наименование на партия или коалиция) (с думи) (с цифри) (с думи) (с цифри)
2. - независим (имената на независимия кандидат) (с думи) (с цифри) (с думи) (с цифри)
... (с думи) (с цифри) (с думи) (с цифри)

9.	Бюлетини, в които не е отбелязан вотът на избирателя (празни бюлетини), бюлетини, в които е гласувано в повече от едно квадратче; бюлетини, в които не може да се установи еднозначно вотът на избирателя и други видове недействителни гласове (пробройте и напишете общия брой) (с думи) (с цифри)
----	--	--------------------

КОНТРОЛА: Числото по т. 9 трябва да е равно на разликата от числото по т. 6 и сумата от числата по т. 8, графа „Недействителни гласове“.

Поредността на изписване е според поредността на номерата на кандидатските листи в бюлетината.

Б. Брой протоколи по реда на чл. 279, ал. 3 от ИК на СИК с описани в тях спорове за действителността и недействителността на гласовете, взетите по тях решения, бележките и възраженията на членове на комисията по взетите решения:

.....
.....

(отбелязва се по кои точки от протокола са споровете, взетите по тях решения и особени мнения. Протоколът по чл. 279, ал. 3 от ИК, както и текстовете на особените мнения се прилагат и са неразделна част от протокола на СИК)

След откриване на изборния ден и при установяване на резултатите от гласуването в СИК постъпиха следните заявления, жалби и възражения и брой на взетите решения по тях:

.....
.....

(посочва се от кого и в какво качество е подадена жалбата или заявлението, и взето ли е решение от СИК. Жалбите, заявленията и взетите по тях решения, както и особените мнения, ако има такива, се прилагат към протокола и са неразделна част от него)

Брой на приложените жалби, възражения, заявления, особени мнения и решения по тях, представляващи неразделна част от този протокол:

.....
(с думи) (с цифри)

**ПРИ ПРЕБРОЯВАНЕТО НА ПРЕДПОЧИТАНИЯТА
(ПРЕФЕРЕНЦИИТЕ) СЕКЦИОННАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
УСТАНОВИ СЛЕДНОТО:**

(в изпълнение на чл. 273, ал. 3 и чл. 281, ал. 2 от ИК)

**10. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕДПОЧИТАНИЯТА (ПРЕФЕРЕНЦИИТЕ)
ЗА КАНДИДАТИТЕ В КАНДИДАТСКИТЕ ЛИСТИ НА ПАРТИИТЕ И
КОАЛИЦИИТЕ:**

Наименование на партията или коалицията	Имена на кандидатите в кандидатската листа	Брой получени предпочитания (преференции)	
		с думи	с цифри
1.	1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6..... 7..... 8..... 9..... 10..... 11..... 12..... 13..... 14..... 15..... 16..... 17.....
2.	1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6..... 7..... 8..... 9..... 10..... 11..... 12..... 13..... 14..... 15..... 16..... 17.....
3.			

Изборите в секцията бяха произведени при следната обстановка:

.....
 Този протокол беше съставен в три еднообразни екземпляра.

Брой на поправките, извършени преди обявяването на протокола и заверени на съответните места с означението “поправка” и с подписите на всички членове на СИК:

.....
 (с думи) (с цифри)

Подписите в протокола се положиха в часа на г.

ПОДПИСИ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЕКЦИОННАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СЕКРЕТАР:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

4.

2.

5.

3.

6.

Протоколът се подписва от всички членове на комисията след съставянето му. **Член на комисията не може да откаже да подпише протокола.** Член, който не е съгласен с отразеното в протокола, го подписва с особено мнение, което се прилага към протокола и става неразделна част от него. Когато член на комисията е възпрепятстван по уважителни причини да подпише протокола, това се отбелязва, като се посочват и причините. Член на СИК, който откаже да подпише този протокол се наказва с глоба от 1000 лв. **Неподписването на протокола от член на комисията не го прави недействителен.**

При определяне на изборните резултати СИК трябва задължително да провери дали са спазени следните условия:

1. Числото по т. 3 трябва да е равно на числото по т. 5 и да е по-малко или равно на сумата на числата по т. 1 и 2.

2. Числото по т. 5 трябва да е равно на сумата от числата по т. 6 и 7.

3. Числото по т. 7.1. трябва да е равно на сумата от числата по т. 8, графа „Действителни гласове“.

4. Числото по т. 6 трябва да е равно на сумата от числата по т. 8, графа „Недействителни гласове“ и числото по т. 9.

5. Числото по т. 9 трябва да е равно на разликата от числото по т. 6 и сумата от числата по т. 8, графа „Недействителни гласове“.

Всеки екземпляр на протокола се оформя на листове с обособени страници. Всяка страница се номерира. На всяка страница се отпечатва номерът на листа от протокола, номерът на страницата и фабричният номер на формуляра. На всяка страница се поставят визуални маркери, дефиниращи ориентацията на протокола.

СПИСЪК НА ДЕЙСТВИЯТА НА СИК В ДЕНЯ ПРЕДИ ИЗБОРИТЕ

- Приемане на избирателния списък и подписване на приемно-предавателен протокол – Приложение № 77–ЕП
- Приемане на бюлетините и изборните книжа и материали за изборите за членове на Европейския парламент от Република България – подписване на приемно-предавателен протокол – Приложение № 79-ЕП/№ 84-ЕП/№ 82-ЕП
- Внасяне на бюлетините, избирателната кутия, кутията за отрязъците от бюлетините, изборните книжа и материали и копирната техника в изборното помещение
- Проверка на копирната техника – включване в ел. мрежа, копиране на пробен екземпляр
- Проверка на наличието на кабинни за гласуване и оборудването им с маса и стол, местата за работа на СИК и за наблюдатели, застъпници, упълномощени представители на партии, коалиции, инициативни комитети
- Поставяне пред изборното помещение на информационно табло с телефоните за връзка с РИК и подаване на сигнали до РУ на МВР и до дежурния прокурор
- Поставяне на табло пред изборното помещение, на което са изписани имената и номерата на кандидатите по кандидатски листи на партии и коалиции
- Поставяне на табло пред изборното помещение с указание за гласуване със знак „X“ или „V“ и с химикал, пишец със син цвят
- Поставяне на табло в кабината за гласуване с указание за гласуване със знак „X“ или „V“ с химикал, пишец със син цвят, и табло, на което са изписани имената и номерата на кандидатите по кандидатски листи на партии и коалиции
- Поставяне на табела със знака за хора с увреждания пред определената за това секция
- Подреждане на масите и столовете в изборното помещение и местата за работа на комисията
- Подреждане на изборните книжа, бюлетини и материали, кутиите за гласуване и за отрязъци от бюлетините и копирната техника

Поставяне на указателни табели на входа на сградата и пред изборното помещение с номера на избирателната секция и адресите, които обхваща

Изборното помещение се заключва и запечатва с хартиената лента подпечатана с печата на общината, подписана от присъстващите членове на СИК, и предаване на ключа на охраната на изборното помещение

ДЕЙСТВИЯ НА СИК В ИЗБОРНИЯ ДЕН ОТКРИВАНЕ НА ИЗБОРНИЯ ДЕН

- Явете се пред изборното помещение най-късно в 6:45 часа
 - В 7:00 часа проверете дали са повече от половината от членовете на СИК
 - Отворете изборното помещение в 7,00 часа само ако са дали повече от половината от членовете на СИК
 - Ако в 7:00 часа не присъстват повече от половината от членовете на СИК – НЕ ОТВАРЯЙТЕ ИЗБОРНОТО ПОМЕЩЕНИЕ
Вижте и спазвайте указанията в III. ИЗБОРЕН ДЕН, т. 2 от Методическите указания
- След отваряне на изборното помещение:**
- Проверете дали са изборните книжа и материали
 - Проверете празни ли са избирателната кутия и кутията за отрязъците
 - Проверете поставени ли са информационни табели, списък на кандидатите по кандидатски листи и химикал, пишещ със син цвят, в кабината за гласуване
 - Разкъсайте плика с печата на СИК. Наранете печата и сложете най-малко три отпечатъка върху протокола за маркиране на печата (Приложение № 80-ЕП). Протоколът се подписва от присъстващите членове на СИК и се прилага към изборните книжа
 - Запечатайте с хартиени ленти избирателната кутията и кутията за отрязъците. Хартиените ленти се подпечатват с печата на СИК и се подписват от присъстващите членове на комисията
 - Поставете образец на бюлетината на таблото пред изборното помещение
 - Разпределете функциите между членовете на СИК, с писмено решение
 - Председателят на СИК обявява изборния ден за открит и незабавно уведомява РИК
 - Поканете явилите се избиратели да гласуват
 - При откриване на изборния ден могат да присъстват – кандидати, застъпници, наблюдатели, представители на партии, коалиции, инициативни комитети, избиратели, представители на средствата за масово осведомяване.

ДЕЙСТВИЯ НА СИК ПО ДОПУСКАНЕ НА ИЗБИРАТЕЛИТЕ ДА ГЛАСУВАТ

- Проверете самоличността на избирателя. Избирателят се легитимира само с:
- Лична карта
 - Зелен паспорт – само за родените до 31.12.1931 г. включително
 - Удостоверение по чл. 263, ал. 1 ИК, издадено от МВР – само когато личната карта е изгубена, унищожена, повредена или с изтекъл срок на валидност
 - Лична карта или паспорт и удостоверение за пребиваване, за избирателите, граждани на друга държава – членка на Европейския съюз
- Проверете фигурира ли избирателят в избирателния списък. *Ако избирателят не е вписан в избирателния списък, вижте и спазвайте указанията в III. ИЗБОРЕН ДЕН, т. 4.3 и 5 от Методическите указания*
- Впишете данните от документа за самоличност в избирателния списък, без да диктувате на глас. Задръжете документа за самоличност на избирателя до пускане на бюлетината в избирателната кутия и полагане на подпис в избирателния списък
- Върнете документа за самоличност, съответно удостоверението по чл. 263, ал. 1 ИК на избирателя, само след като се е подписал в избирателния списък

ДЕЙСТВИЯ НА СИК С БЮЛЕТИНТЕ И ИЗБИРАТЕЛНАТА КУТИЯ

- Откъсвате пред избирателя **само една** бюлетина от кочана.
Проверявате съответствието на номера в бюлетината с номера в кочана
- Показвате бюлетината на избирателя за да се увери, че не е попълнена
- Поставяте един печат на гърба на бюлетината – на указаното място
- Сгъвате бюлетината по начин, указан с Решение на ЦИК и я подавате на избирателя
- Избирателят гласува в кабината за гласуване. Сгъва бюлетината, така че да се вижда номерът ѝ и да не се вижда начинът, по който е гласувал, и излиза от кабината
- Поставяте задължително втори печат на гърба на бюлетината – на указаното място, без да я разгъвате
- Проверявате дали номерът на бюлетината съответства на номера от съответния кочан. Без да разгъвате бюлетината, откъсвате полето с номера и го пускате в непрозрачната кутия за отрязъците
- Избирателят пуска бюлетината в избирателната кутия и се подписва в избирателния списък